

Definitief verslag Online overleg omgevingsraad (OGR) Windpark Koningspleij

Dinsdag 3 november 2020

Aanwezig

Jursly Muzo
André de Vet
Jelle de Waart, Pure Energie, toehoorder
Tim Logtenberg, Prowind, toehoorder
Marion Visser, gemeente Arnhem, toehoorder
David Willemsen, REIJE, toehoorder
Rosalie Habets, REIJE (notities verslag)
Raymond Reesink (onafhankelijk voorzitter, verslag)

Aanwezig ter introductie:

Ton Fransen (Westervoort)
Marjo Heeregrave (Westervoort)
Jeannette van Schuylenburg (Westervoort)
Jacqueline Schilling (Westervoort)
Bep Boerboom (Presikhaaf)

Afwezig

Kevin Rijke (bericht)
Maurice Heuveling (bericht)
Otto Munters (bericht)
Hans van den Hoorn
Matthijs Oppenhuizen, Pure Energie, toehoorder

Agenda

1. Afspraken uit ons vorige overleg
2. Bezetting omgevingsraad en vergaderschema/frequentie
3. Keuze turbines in relatie tot selectiecriteria
4. Toelichting op beoogde bouwplanning
5. Overige en afspraken; volgende bijeenkomst

Hieronder volgt voor de helderheid in het verslag eerst de weergave van het gesprek over een aantal afspraken uit het vorige overleg (bestickering, en de app/informatievoorziening). De terugkoppeling over acties rond de werving van de OGR valt samen met het tweede agendapunt.

Ad 1 Bestickering / kleurstelling windturbines

In het najaar van 2018 is een ontwerp voor de windturbines gepresenteerd aan de OGR. Dat ontwerp is positief beoordeeld. De OGR heeft bij die presentatie een voorkeur uitgesproken voor een uniforme bestickering / kleurstelling van de vier windturbines. Onder de initiatiefnemers onderling blijkt (nog) geen overeenstemming te zijn over bestickering / kleurstelling. Het overleg daarover tussen initiatiefnemers hoort buiten de OGR thuis, het onderwerp blijft op de agenda tot daarover een besluit is genomen, waarna terugkoppeling plaats kan vinden over hoe met het advies van de OGR is omgegaan.

Ad 1 Stand van zaken informatievoorziening / app:

De OGR heeft geadviseerd om te zorgen voor goede informatievoorziening richting de omgeving over mitigerende maatregelen voor overlast door geluid en slagschaduw. Als die in werking treden dan helpt het bij de acceptatie als dit kan door de omgeving kan worden gevolgd via bijv. een smartphone app, zonder aanvullende verplichtingen voor app-gebruikers (zie Advies Criteria Turbineselectie, dd 6 november 2017). Vanuit de initiatiefnemers wordt aangegeven dat de ontwikkeling van een app kostbaar is, waar toegang website dezelfde functionaliteiten kan bieden. Een voorstel hierover komt in het volgende overleg terug.

Ad 2. Inventarisatie onder zittende leden

Om voldoende bezetting van de OGR te kunnen waarborgen is in eerder overleg afgesproken na te gaan in hoeverre zittende leden willen blijven deelnemen en nieuwe leden te werven. Bij de inventarisatie onder zittende leden waren nog een aantal reacties in het vorige overleg niet bekend. Nu grotendeels wel:

- Hans van den Hoorn heeft aangegeven graag betrokken te blijven.
- Gerard van der Hulst heeft (eenmalig) Dirk Hoekendijk vervangen, heeft gevraagd om in nieuwe fase van lijst af te gaan.
- Paul Ligtenberg heeft zich teruggetrokken als lid van de OGR wegens drukke andere bezigheden. (Veel dank voor je inzet Paul!)
- Ed van Karnenbeek (Westervoort) gaat met pensioen (Veel dank voor je inzet Ed!)
- Tot dusver geen reactie van Jacqueline Otten

Ad 2. Benaderen wijkteams Malburgen, Presikhaaf, Westervoort.

Via de gemeente en wijkteams (dank Marion Visser en Ed van Karnenbeek) zijn een aantal contactpersonen naar voren gekomen voor Westervoort, Malburgen en Presikhaaf die nuttig kunnen zijn voor de werving van nieuwe leden. In het gesprek met de vertegenwoordiger van het wijkteam in Presikhaaf is ook aandacht gevraagd voor bewoners in het Kadekwartier, dat relatief dicht bij de turbines ligt met directe zichtlijnen. In Westervoort heeft op 27 oktober een informatiesessie plaatsgevonden, waarin de voorzitter een introductie heeft gegeven op geschiedenis, werkwijze en opgaven van de Omgevingsraad. Een aantal van de aanwezigen daar neemt nu deel om een beeld te krijgen van de OGR: Ton Fransen, Marjo Heeregrave en Jeannette van Schuylenburg, en Jacqueline Schilling). Daarnaast neemt, vanuit Presikhaaf, mw. Boerboom ter kennismaking deel.

Bij de nieuwe deelnemers leeft de vraag wat er in de toekomst op de agenda zal staan, met andere woorden: waarover gaat het? Bij de start van de OGR in 2017 zijn de volgende aandachtsgebieden voor de OGR besproken:

- advies over de selectie windturbine, zie hieronder.
- advies bouwperiode (loopt nu)
- aanspreekpunt tijdens beheerfase (als de molens eenmaal in werking zijn)
- advies over oprichting en beheer van omgevingsfonds.

Met name het omgevingsfonds zal in het komend jaar onderwerp van gesprek zijn vraagt om een goede bezetting en regelmatig overleg. Zie ook de paragraaf over het opstarten van het omgevingsfonds hieronder. Het werven van nieuwe leden blijft een nadrukkelijk aandachtspunt voor de toekomst, met name met het oog op het omgevingsfonds. De 'leads' die door de voorzitter zijn genoteerd in de verkennende ronde bieden een eerste aanknopingspunt voor het vervolg.

Ad 3 Keuze turbines in relatie tot selectiecriteria

De OGR heeft uitgewerkt welke criteria voor de omgeving belangrijk zijn bij de selectie van de windturbines (zie Advies Criteria Turbineselectie, dd 6 november 2017). Onderdeel van het proces dat is afgesproken tussen initiatiefnemers en de OGR is een toelichting op hoe deze criteria zijn meegenomen in de selectie van de turbines, en hoe de af te wegen windturbines scoren op deze criteria. Tim Logtenberg neemt in zijn presentatie de adviespunten van de OGR door, in relatie tot de twee turbines die in de uiteindelijke selectie zijn afgewogen (Enercon en Vestas). (Er waren vier turbines in de race. Een daarvan wordt echter niet meer gemaakt, de ander was hoger dan is vergund en zou moeten worden ingegraven.)

De toelichting van de afwegingsmatrix op hoofdlijnen:

- Source Sound – Brongeluid
 - a. Beide turbines zijn vergeleken op basis van het geluidsniveau bij de bron, deze is voor de gekozen Enercon turbine het laagst.
 - b. Hierdoor scoort de Enercon turbine beter dan de Vestas turbine.
- 2. Shadow Flicker – Schaduw
 - a. Dit criterium is opgesteld om turbines te vergelijken op het schaduw stilstandssysteem, beide fabrikanten bieden een vergelijkbaar systeem aan.
 - b. Beide turbines scoren hier evenveel punten.
- 3. Low frequent sound – Laag frequent geluid, voorkeur voor Direct Drive system
 - a. Is samenhangend met criteria 1, Enercon turbine is voorzien van een Direct Drive Systeem (géén tandwielkast), Vestas turbine is wel voorzien van tandwielkast
 - b. Enercon turbine krijgt hogere score dan Vestas turbine
- 4. Tipheight: Tiphoogte lager dan 150 m1
 - a. Dit criteria kan niet aan worden voldaan door geen van beide turbines. Dit heeft commercieel gezien teveel impact. Voor beide turbines dus geen score
- 5. Informatievoorziening
 - a. Beide turbineleveranciers kunnen meewerken aan informatievoorziening, dit zal bij beide gebeuren door middel van een koppeling met de projectwebsite.
 - b. Leveranciers scoren hier even hoog
- 6. Anti brilliance, en de-icing: reflectie op omgeving door lichtweerkaatsing, en anti ijs systeem.
 - a. Beide turbines kunnen een anti ijs systeem leveren, qua kleurstelling komen ze ook zo goed als overeen.
 - b. Leveranciers scoren hier even hoog
- 7. Turbine and installation color: Kleurstelling turbine
 - a. Minimale verschillen in kleur, RAL 7038 en RAL 7035.
 - b. Beide leveranciers krijgen zelfde cijfer.
- 8. Availability: beschikbaarheid van de turbine
 - a. Enercon heeft een hogere beschikbaarheid van de turbine opgegeven.
 - b. Enercon ontvangt hierdoor een hogere score dan Vestas.

Uit de criteria van de omgevingsraad volgt dat de Enercon turbine het beste scoort. Daarnaast is Enercon ook de beste keuze op basis van de commerciële parameters en dus een win-win. Na deze toelichting aan de OGR gaat een persbericht namens de initiatiefnemers de deur uit over de turbinekeuze.

Ad 4 Toelichting op beoogde bouwplanning, verwachte overlast, communicatie

Naar verwachting wordt een start gemaakt met werkzaamheden na 15 maart; in augustus zouden dan de voorbereidende werkzaamheden worden afgerond. Vanaf augustus vindt dan de levering van componenten plaats, die worden gemaakt in Noord-Duitsland. Of deze componenten over de weg of over water op de uiteindelijke bestemming komen is nog niet zeker. De aanlevering van de wieken vindt in de nacht plaats. Een communicatieplan om de omgeving te informeren over de werkzaamheden wordt op dit moment gemaakt, en kan bij het volgend overleg worden toegelicht.

Ad 4 Vergunningen/ regels bij realisatie

Vanuit de OGR wordt onder aandacht gebracht dat met het definitieve groene licht van de Raad van State van 1 april 2020 voor de realisatie van de turbines wel eerst aan de daarbij geldende regels moet worden voldaan en dat alle (bouw)vergunningen moeten zijn verleend voordat de bouwwerkzaamheden starten. De initiatiefnemers geven aan zich hieraan ook te houden. Gevraagd wordt om een overzicht van de voorwaarden / vergunningen en hoe hieraan wordt voldaan zodat dit voor ieder transparant is. Dit overzicht zal door de initiatiefnemers in het volgend overleg worden geleverd.

(Na de vergadering heeft mw. Boerboom ter toelichting het betreffende artikel uit de uitspraak van de Raad van State via de mail met de voorzitter gedeeld. Het staat ter info onder aan dit verslag, rr)

Ad 5 Opstarten omgevingsfonds

Het is de bedoeling dat vanuit een deel van de opbrengsten van de windturbines een omgevingsfonds in het leven geroepen wordt. De middelen uit dit fonds komen ten goede aan de omgeving en het is aan de omgeving om dit fonds te beheren en in overleg te beslissen over de bestemming van de middelen; geschat op 16000 euro per jaar, voor een periode van 15 jaar. In het OGR overleg van januari 2020 is besproken dat het goed zou zijn om tijdig te starten met het voorbereiden van de spelregels en het vormgeven van het omgevingsfonds, ook omdat de mogelijkheid bestaat de besteding van de middelen met een jaar naar voren te halen (dus vooruitlopend op opbrengsten van de turbines). Daarvoor is nodig:

- een goede vertegenwoordiging vanuit de omliggende wijken. Afgesproken wordt dat de werving hiervoor wordt voortgezet.
- informatie over vergelijkbare initiatieven of voorbeelden van elders. Onder ander het verhaal dat Alex Meijer van Natuur en Milieu Gelderland (vh Gelderse Milieufederatie) hierover in 2019 heeft gehouden. We spreken af deze informatie voor een volgend overleg te delen.

Ad 5 Korte terugblik kennismaking nieuwe leden

Desgevraagd zeggen de deelnemers uit Westervoort en Presikhaaf die ter introductie aanwezig waren toe de volgende keer weer aan te schuiven. Dank en van harte welkom!

Ad 5 Afspraken/acties in het kort op een rij

- Toelichting informatievoorziening via website/app (initiatiefnemers)
- Werving nieuwe leden voortzetten (follow up leads, wordt inmiddels opgepakt vanuit REIJE, rr)
- Delen presentatie Alex Meijer, evt. voorbeelden elders (via rr)
- Terugkoppeling besluit kleurstelling / bestickering (initiatiefnemers)
- Overzicht vergunningen /voorwaarden (initiatiefnemers)
- Toelichting communicatieplan bouwfase (initiatiefnemers)

NB Ter informatie en als toelichting op punt 4, na de vergadering door Bep Boerboom aangeleverd, rr.

Uitspraak Raad van State ECLI:NL:RVS:2020:966, 1 april 2020.

‘14.1 De Afdeling wijst erop dat de watervergunning zoals die is verleend, het besluit is dat ter beoordeling staat. Aan de hand van wat stichting AGA/Presikhaaf daartegen heeft aangevoerd, beoordeelt de Afdeling de rechtmatigheid van deze vergunning. Voor zover nog andere vergunningen of (publiekrechtelijke) toestemmingen noodzakelijk zijn voor het windpark moeten deze worden verleend/gegeven, alvorens het windpark kan worden gerealiseerd en/of in gebruik kan worden genomen. In geval werkzaamheden of handelingen worden verricht waar een vergunning voor nodig is, terwijl die niet is verleend, is dat een kwestie van handhaving.’